

ارائه الگوی تشخیصی اجتناب مالیاتی در شرکت‌ها با رویکرد داده‌کاوی

زهرا اسماعیلی^۱، فرزین رضایی^۲، امید سجودی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد قزوین، قزوین، ایران

^۲ دانشیار گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد قزوین، قزوین، ایران

^۳ استادیار گروه هوش مصنوعی، دانشکده برق - رایانه، دانشگاه آزاد قزوین، قزوین، ایران

چکیده

پرداخت مالیات از طرف بنگاه‌ها و خروج وجه نقد از شرکت، همواره مدیران را بر آن داشته تا با روش‌های گوناگون سعی در کاهش مالیات پرداختی کنند. افراط و تفریط یا کاربرد نادرست از استانداردهای حسابداری در گزارشگری مالی به‌طوری‌که این روش‌ها، مغایر با قانون مالیات‌های مستقیم نباشد را، می‌توان نام برد؛ که می‌تواند بیانگر یکی از نیت‌های متقلبانانه جهت کاهش عمدی مبلغ مالیات باشد. از این‌رو هدف این مقاله ارائه الگوی تشخیصی اجتناب مالیاتی با بکارگیری رویکرد داده‌کاوی در جهت معرفی بهترین محاسبه‌گر اجتناب مالیاتی و نسبت‌های مالی مؤثر، برای استفاده ممیزین و سایر استفاده‌کنندگان مالیاتی می‌باشد. نمونه آماری شامل ۸۳۶ سال - شرکت (۱۶۶ مورد دارای اجتناب مالیاتی افراطی و ۶۷۰ مورد فاقد اجتناب مالیاتی افراطی) مربوط به ۷۶ شرکت در طی سال‌های ۹۵-۸۵ می‌باشد. متغیر وابسته، از نسبت تفاوت مالیات ابرازی با مالیات تشخیصی بر دارایی‌های ابتدای دوره حاصل شد. همچنین از بین دو روش بکار گرفته‌شده، روش تجمیعی-بگینگ و روش نزدیک‌ترین همسایه، با ۸۳/۲۵٪ از بالاترین توانایی جهت پیش‌بینی برخوردار است.

واژه‌های کلیدی: اجتناب مالیاتی، تقلب حسابداری، داده‌کاوی، روش تجمیعی-بگینگ.

مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۱۲۴ - ۱۱۰